

Univers Pedagogic

6 (936),
6 februarie 2025

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

pro

CONSULTĂRI PUBLICE PENTRU UN CURRICULUM MODERN ÎN EDUCAȚIE

Ministerul Educației și Cercetării (MEC), în parteneriat cu UNICEF Moldova, a finalizat seria de consultări publice dedicate actualizării documentelor de curriculum din învățământul general. Desfășurate în perioada 30 ianuarie - 4 februarie 2025, aceste întâlniri au reunit specialiști în educație, cadre didactice, autori de curriculum, reprezentanți ai autorităților locale, elevi și părinți, oferind un cadru de dialog constructiv pentru îmbunătățirea sistemului educațional din Republica Moldova.

Pe parcursul consultărilor, participanții au analizat și discutat aspecte esențiale ale curriculumului național, inclusiv planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, curriculumul disciplinelor obligatorii și opționale, manualele școlare, ghidurile metodologice și programele pentru testările și examenele naționale. Dezbaterile s-au axat pe alinierea educației la cerințele actuale ale pieței muncii, integrarea abordărilor

transdisciplinare și adoptarea unor metode moderne de predare și evaluare.

Propunerile și sugestiile colectate în cadrul acestui proces vor fi analizate și integrate în revizuirea curriculumului, urmând ca documentele finale să fie implementate în sistemul educațional. Ministerul Educației și Cercetării subliniază importanța acestor consultări pentru modernizarea învățământului și mulțumește tuturor celor implicați pentru contribuțiile valoroase.

Actualizarea curriculumului național este susținută de UNICEF Moldova și beneficiază de finanțare din partea Parteneriatului Global pentru Educație, reafirmând angajamentul pentru un sistem educațional centrat pe dezvoltarea competențelor esențiale ale elevilor.

Seturi de robotică și echipament tehnic pentru elevii de la LT „Ivan Vazov”, cu sprijinul Guvernului Bulgariei

Elevii și elevele de la Liceul Teoretic „Ivan Vazov” din orașul Taraclia vor beneficia de un mediu educațional mai modern și mai bun. În cadrul vizitei la această instituție, parte a Rețelei Școlilor Model, ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun, a mers în mai multe săli de clasă, inclusiv în „Clasa viitorului”, și a discutat cu elevii și cadrele didactice. De asemenea, ministrul a vizitat sala sportivă care va fi renovată în cadrul inițiativei „Moldova pentru Educație”.

Ministrul a vizitat clasele de informatică și de robotică care se află în incinta Clasei Viitorului, iar elevii au demonstrat cum utilizează roboții și echipamentul IT la lecții. „Avem un exemplu frumos de integrare a tehnologiilor precum 3D printer și echipament de robotică în instituțiile de învățământ din Republica Moldova. Cu ajutorul Guvernului Bulgariei, venim cu o donație suplimentară de tehnică,

de table interactive, de calculatoare pentru această instituție care este parte din Rețeaua Școlilor model,” a spus ministrul.

Cu sprijinul guvernului Bulgariei vor fi achiziționate seturi de robotică printr-un grant în valoare de 28.000 de euro. De asemenea, școala a beneficiat de dotare cu echipament tehnic, alături de alte patru instituții de învățământ din raionul Taraclia.

MEC se pregătește pentru un Screening bilateral cu Comisia Europeană

Ministerul Educației și Cercetării (MEC) își intensifică pregătirile pentru un Screening bilateral cu Comisia Europeană pe capitolul 25: Știință și Cercetare, programat pentru 12 mai a.c. la Bruxelles. Evenimentul reprezintă un pas important în procesul de integrare europeană a Republicii Moldova și vizează alinierea la standardele Uniunii Europene în domeniul științei, cercetării și inovării.

„Știința, cercetarea și inovarea sunt piloni fundamentali ai parcursului nostru european. Este esențial ca materialele pe care le vom prezenta să reflecte progrese realizate și prioritățile noastre pentru adaptarea la normele și standardele europene. Prin acest exercițiu de pregătire, consolidăm direcția strategică și mesajul pe care dorim să-l transmitem”, a declarat Ludmila Pavlov, secretar general adjunct al MEC.

În cadrul ședinței de pregătire, au fost desfășurate simulări ale prezentărilor conform agendei Screeningului bilateral, care cuprinde două mari teme: „Știință și Cercetare” și „Inovare”. Ministerul Educației și Cercetării va susține șase prezentări în cadrul dimensiunii cercetare și inovare, inclusiv o intervenție dedicată măsurilor împotriva corupției în acest sector, subliniind angajamentul ferm al autorităților de a

asigura transparența și integritatea în domeniul cercetării. Această întâlnire face parte dintr-un proces continuu, susținut de Ministerul Educației și Cercetării și Biroul pentru Integrare Europeană, în vederea pregătirii Screeningului bilateral dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, consolidând astfel angajamentul țării noastre de a dezvolta știința, cercetarea și inovarea în conformitate cu standardele europene.

Campania de abonare la Univers Pedagogic Pro!

Fii la curent cu noutățile din educație și descoperă inspirația de care ai nevoie pentru a-ți transforma activitatea didactică! Abonează-te acum la săptămânalul care susține profesorii și promovează excelența în educație.

Cum te poți abona?

Mergi la cel mai apropiat oficiu poștal al Î.S. Poșta Moldovei sau abonează-te online accesând linkul: <https://services.posta.md/abonarea2025#/publication/17>.

Univers Pedagogic Pro – mereu alături de tine!

Cadrele didactice din Republica Moldova își dezvoltă competențele

Profesorii din Republica Moldova beneficiază de un program național de formare dedicat dezvoltării competențelor digitale, bazat pe Cadrul European DigCompEdu. Inițiativa, destinată nivelului A de competențe digitale, este organizată de Ministerul Educației și Cercetării, în parteneriat cu Centrul Național de Inovații Digitale în Educație (CNIDE) „Clasa Viitorului” și EstDev Estonia, cu sprijinul financiar al Universității din Tallinn și UNICEF Moldova.

Scopul programului este de a sprijini 100 de cadre didactice din întreaga țară să-și îmbunătățească abilitățile de utilizare a tehnologiilor digitale în educație, prin cursuri concepute ca să creeze experiențe de învățare interactive și eficiente pentru elevi. Participanții vor dobândi astfel cunoștințe esențiale pentru integrarea instrumentelor digitale în procesul educativ. La finalizarea cursului, profesorii vor intra în posesia unor certificări oficiale ce vor valida competențele dobândite și vor reprezenta un avantaj semnificativ în ceea ce ține de dezvoltarea lor profesională.

„Formarea competențelor digitale ale cadrelor didactice este o prioritate strategică pentru Ministerul Educației și Cercetării. Prin acest program, contribuim la adaptarea sistemului educațional la cerințele digitale și oferim elevilor acces la o educație modernă și interactivă. Pe lângă acest nivel de bază, pregătim deja formarea pentru nivelul B, iar în 2025 ne propunem să instrum circa 10 000 de cadre didactice”, a declarat Angela Prisăcaru, șef adjunct Direcție generală politici în învățământul general, Ministerul Educației și Cercetării.

Programul face parte dintr-un proiect național amplu de digitalizare a educației, care include și alte inițiative pentru transformarea sălilor de clasă în medii de învățare interactive și inovatoare.

Copiii din UTA Găgăuzia vor învăța limba română cu materiale didactice noi

Peste 1400 de manuale și 2800 de caiete de lucru pentru limba română vor ajunge în 56 de grădinițe din UTA Găgăuzia, în cadrul Programului bilingv de studiere a limbilor române și găgăuze. Aceste materiale educaționale au fost realizate cu sprijinul Misiunii OSCE în Moldova și al Ministerului Educației și Cercetării, având ca scop consolidarea educației bilingve în regiune, demarată în 2015.

Ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun, a evidențiat angajamentul continuu al Ministerului pentru sprijinirea educației bilingve și îmbunătățirea calității procesului educațional. „Mulțumim Misiunii OSCE în Moldova pentru sprijinul acordat în publicarea acestor materiale didactice. Vom continua să dezvoltăm noi resurse educaționale și să diversificăm metodele de predare, asigurându-ne că elevii din grădinițele din regiune beneficiază de o educație de calitate”, a declarat ministrul în cadrul vizitei sale la una dintre grădinițele beneficiare.

Valoarea totală a proiectului se ridică la 253,46 mii de lei, dintre care 150 de mii au fost alocate de Ministerul Educației și Cercetării. Resursele educaționale distribuite vor sprijini învățarea limbii române de către copiii din autonomia găgăuză și vor facilita activitatea celor 74 de educatori de limbă română și 70 de educatori de limbă găgăuză din instituțiile de educație timpurie, contribuind astfel la însușirea limbii române în această regiune.

Studentii de la UPS „Ion Creangă” participă cu succes la AI Media Hackathon 2025

Un grup de studenți de la Facultatea de Fizică, Matematică și Tehnologii Informaționale și Facultatea de Arte Plastice și Design din cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău au fost parte activă în cadrul evenimentului AI Media Hackathon 2025, care a avut loc în perioada 24-26 ianuarie la Mediacor.

Hackathonul, o competiție de inovare tehnologică, a avut drept obiectiv dezvoltarea de soluții și platforme care să contribuie la combaterea știrilor false și a

dezinformării în mediul online. Participanții au avut oportunitatea de a-și demonstra abilitățile tehnice și creative prin realizarea unor produse interactive, jocuri și platforme destinate să sprijine detectarea și prevenirea dezinformării.

Echipa „Providence Lab”, formată din studenții Dumitru Andoni, Nicu Eni, Arina Brigalda și Marcela Pinzari, toți de la Facultatea de Fizică, Matematică și Tehnologii Informaționale, s-a remarcat în mod deosebit în cadrul evenimentului.

De asemenea, echipa „TopDev”, formată din Vladimir Andoni, Ion Cotorobai, Ion Cricol și Vitalie Berzoi, a reprezentat Facultatea de Arte Plastice și Design și Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale (CEITI).

Hackathonul a fost o oportunitate valoroasă pentru studenții de a interacționa cu experți din domeniu, de a învăța și de a-și dezvolta ideile inovative într-un context internațional. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” își exprimă mândria față de succesul studenților săi și le urează multă inspirație și noi realizări în carierele lor viitoare!

Limba și cultura română, promovate la Comrat

Centrul Limbii și Culturii Române a fost redeschis cu sprijinul României la Universitatea de Stat din Comrat, după patru ani. Redeschiderea Lectoratului de Limbă Română reprezintă „un exemplu în plus al angajamentului României pentru susținerea educației și păstrării culturii și limbii române în Republica Moldova”, a declarat Adrian Dupu, secretarul de stat al Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova (DRRM) din cadrul Guvernului României, oficialul participând la evenimentul de la Comrat.

Lectoratul de Limbă Română din cadrul Universității de Stat din Comrat a fost înființat în 2015, însă nu a funcționat ultimii 4 ani. Deschiderea Centrului a fost posibilă cu sprijinul Ministerului Educației din România, Institutului Limbii Române, Departamentului pentru

Relația cu Republica Moldova și Ambasadei României la Chișinău. „Redeschiderea Centrului Limbii și Culturii Române la Comrat comportă o semnificație deosebită. Centrul, care va funcționa în cadrul Universității, are ca scop predarea limbii române și promovarea culturii naționale pentru studenții din Comrat și din întreaga regiune”, a punctat Adrian Dupu.

Desfășurarea Proiectului „Învățământul superior din Moldova” continuă cu sprijinul Băncii Mondiale

Îmbunătățirea învățământului superior din Republica Moldova rămâne o prioritate, grație sprijinului acordat de Banca Mondială. În perioada 29-31 ianuarie curent, o echipă de experți ai Băncii Mondiale a efectuat o vizită de evaluare a progresului realizat în cadrul Proiectului „Învățământul superior din Moldova”, cu scopul de a analiza implementarea investițiilor și a activităților prevăzute.

Ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun, a mulțumit Băncii Mondiale pentru sprijinul acordat celor 7 universități și 6 colegii pedagogice beneficiare, subliniind impactul transformator al acestora asupra infrastructurii educaționale și a programelor de studii: „Prin modernizarea instituțiilor de învățământ superior și actualizarea programelor de studii, am reușit să creăm condiții mai bune de învățare și să pregătim tinerii pentru o integrare mai ușoară pe piața muncii.”

Printre realizările majore ale proiectului se numără dotarea a 70 de laboratoare și 96 de spații de învățare cu echipamente moderne și tehnologii de ultimă generație, de acest lucru beneficiind aproape 48 000 de studenți și 2 300 de cadre didactice. De asemenea, au fost lansate 14 programe noi de licență și masterat, iar alte 63 au fost modernizate pentru a răspunde mai bine nevoilor

pieței muncii. Un alt pas semnificativ al proiectului este digitalizarea registrelor diplomelor emise între 1992 și 2008, ce va asigura transparența și eficiența verificării diplomelor, platforma *eadmitere.gov.md* fiind deja operațională.

Pe parcursul vizitei, Nalin Jena, șeful grupului de experți ai Băncii Mondiale, a avut întâlniri cu echipele de implementare ale subproiectelor, discutând despre etapele următoare, care includ

continuarea modernizării infrastructurii și lansarea de noi programe de studii. De remarcat că Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău se numără printre instituțiile beneficiare ale proiectului.

De asemenea, vor fi alocați circa un milion de euro pentru internaționalizarea educației, iar lucrările de renovare a două cămine studențești în Chișinău vor începe în martie a.c., cu o capacitate de 400 de locuri. Proiectul „Învățământul Superior din Moldova”, cu o valoare totală de 35 de milioane de euro, se derulează în intervalul 2020-2025 și va continua să transforme învățământul superior din țară, oferind studenților condiții mai bune și oportunități educaționale internaționale.

Viorica Turcan: Un bun psiholog ajută elevii să-și descopere resursele interioare, pentru a deveni mai puternici și echilibrați

În acest număr avem plăcerea de a discuta cu doamna Viorica Turcan, psiholog școlar la Instituția Publică, Școala Profesională nr. 9 din Chișinău. Cu o carieră de aproape două decenii în educație, doamna V. Turcan a adus o contribuție semnificativă în sprijinul elevilor, abordând atât aspectele educaționale, cât și cele

emoționale. De-a lungul timpului, a evoluat în diverse roluri, de la secretar al secției de studii la director adjunct interimar și, mai recent, psiholog școlar cu grad didactic I. Dna Viorica Turcan este dedicată formării continue, având un parcurs educațional remarcabil, inclusiv studii postuniversitare în psihologie și numeroase

cursuri de specializare. Vom explora împreună cum își desfășoară activitatea de consiliere, cum sprijină elevii cu nevoi educaționale speciale, dar și cum gestionează provocările unei școli cu învățământ dual, având în vedere și contextul social al elevilor, unii provenind din familii vulnerabile sau cu părinți plecați peste hotare.

– Dna Viorica, cum ați descrie rolul dumneavoastră ca psiholog școlar în cadrul Școlii Profesionale nr. 9?

– Rolul psihologului în școală este esențial, deoarece acesta creează un mediu de siguranță pentru elevi. Psihologul este cea călăuză, ghid care asigură o conexiune favorabilă între toți actorii educaționali. Principiile care stau la baza activității psihologului sunt o punte de încredere pentru elevi, astfel se stabilește o conexiune de confidențialitate prin care elevul este deschis spre comunicare.

– Școala nr. 9 este o instituție cu învățământ dual. Ce provocări aduce acest tip de educație pentru elevii?

– Da, Școala Profesională nr. 9 din mun. Chișinău, oferă programe de formare profesională la meseriile Mecanic-auto și Electrogazosudor-montator, învățământ dual. Această formă de învățământ oferă elevilor o bună pregătire, deoarece elevii se află în cadrul întreprinderii 70% din timpul destinat instruirii, ceea ce înseamnă că elevul capătă deprinderi practice calitative, aflându-se în condiții similare celor reale de muncă. Totodată elevii care își fac studiile prin această formă de învățământ beneficiază lunar de un salariu de ucenicie. Sunt conștienți că este o formă de studii eficientă și relevantă. Totuși sunt și provocări cu care ne confruntăm: elevii nu întotdeauna se regăsesc în meseria aleasă și abandonează, sau migrează peste hotare după absolvire, sau din cauza insuficienței resurselor financiare a potențialilor agenți economici, sau deplasarea dificilă către întreprinderi.

– Aveți elevi din familii vulnerabile sau cu părinți plecați peste hotare. Cum reușiți să le oferiți sprijin emoțional și educațional în astfel de cazuri?

– Câțiva ani la rând activez și în cadrul comisiei de admitere. Cunoscoți din ce mediu vin elevii la studii. În instituție majoritatea elevilor sunt din familii vulnerabile, cu un părinte sau ambii părinți plecați peste hotare. În instituție este organizată și o boxă anonimă pentru sugestii și propuneri, un mecanism pentru ca elevii să poată cere ajutor fără teamă. La începutul anului de studii realizăm ședințe cu părinții, tutorii legali unde se abordează problemele cu care se confruntă elevii. Totodată, elevii au posibilitatea să se adreseze psihologului, inclusiv și părinții elevilor. Aceste servicii li se oferă serviciile de asistență psihologică, ajutându-i să-și dezvolte reziliența emoțională și să facă față provocărilor vieții. Sesiunile de consiliere individuală și de grup ajută elevii să-și exprime emoțiile prin tehnica jurnalului emoțional, tehnici de relaxare, desenul terapeutic. În acest context se menține o colaborare continuă cu părinții prin grupurile de socializare.

– Cum lucrați cu elevii care au nevoi educaționale speciale (CES)? Care sunt metodele sau strategiile

care au avut cele mai bune rezultate în aceste cazuri?

– Inițial, în luna septembrie, se înregistrează elevii cu CES în baza de date, care am creat-o la nivel de instituție. Apoi, se instituie Comisia multidisciplinară internă, în care sunt incluși următorii membri: directorii adjuncți, cadrele didactice (disciplinele care au fost studiate în baza CM), maistrul instructor, diriginta, psihologul, asistentul medical și pedagogul social. În cadrul primei ședințe se analizează raportul elaborat de Centrul de asistență psihopedagogică raional/municipal. În dependență de recomandările SAP, se monitorizează, în continuare, fiecare elev cu CES, cărora li se acordă asistență educațională individualizată (suport psihologic, asistență medicală, protecție). Rezultate bune înregistrez în cadrul ședințelor de consiliere individuale și de grup: utilizarea exercițiilor de autocunoaștere, încredere în sine și comunicare, oferă posibilitate elevilor să-și formeze abilități pentru gestionarea anxietății, stresului și integrării sociale.

– Cât de des sunt angajați elevii cu CES în câmpul muncii după absolvire? Există strategii specifice pentru a le găsi locuri de muncă adecvate capacităților și intereselor lor?

– În practica mea n-am întâlnit ca motivul de refuz la angajare să fie că absolventul este cu CES, ba mai mult cunosc absolvenți cu CES, care sunt angajați în câmpul muncii în domeniul Telecomunicației, Construcției și Transportului. În acest context în instituție se orga-

nizează activități de consiliere și ghidare în carieră, de identificare a oportunităților viitoare pentru angajarea în câmpul muncii, monitorizarea perioadei de studii, acordarea suportului emoțional și educațional, toate cele menționate sunt strategii de bază aplicate în lucrul cu elevii cu CES. Parteneriatele, colaborările cu ANOFM, agenții economici, ONG-uri, asociațiile obștești ne oferă mediere pentru elevii cu CES în identificarea locurilor de muncă adecvate capacităților și intereselor lor. Organizarea stagiilor de practică, desfășurarea instruirii practice în atelierul școlii, consiliere de integrare profesională, ajută tinerii să-și găsească un loc de muncă potrivit.

– Ce măsuri și activități implementați pentru a preveni și combate bullyingul în școală? Care sunt principalele dificultăți întâmpinate în acest proces?

– Din păcate, bullyingul este un fenomen des întâlnit în spațiul educațional, iar prevenirea acestuia necesită o abordare complexă și constantă. În acest context în instituție se desfășoară pe parcursul anului de studii diverse măsuri de prevenire în care sunt implicați toți actorii (profesori, elevi, părinți, comunitate). Activități de creare a unui climat școlar sigur și pozitiv (activități extracurriculare: Balul bobocilor/Meseria mea; Florile Dalbe; TVC-uri; Concursuri Naționale și Internaționale etc.); Campaniile antibullying; Ateliere educaționale (participare la ședințe, traininguri, workshopuri, filme educative); Ore educative tematice organizate de diriginți; Consilieri individuale și de grup; Discuții cu părinții, orga-

sentimentele care le sunt respectate. Folosirea unui limbaj accesibil, clar și pozitiv. Adoptarea unei atitudini empatică și prietenoasă și crearea unor momente de discuție 1 la 1, pentru elevii care au nevoie de sprijin. Totodată implicarea elevilor în procesul decizional, consultarea cu privire la activitățile școlare, comunicarea regulată, nu doar când apar probleme, o conexiune permanentă cu părinții prin grupurile de socializare, organizarea evenimentelor școlare cu implicarea părinților în viața școlii. Întâlniri individuale în cabinetul psihologului, ascultarea activă și validarea emoțiilor, toate aceste strategii menționate mai sus contribuie la construirea relațiilor de încredere cu elevii și părinții lor.

– În ce măsură sunt integrate activitățile de consiliere psihologică și suportul emoțional în procesul educațional la Școala Profesională nr. 9?

– Integrarea activităților de consiliere psihologică și suport emoțional în cadrul instituției este primordial pentru dezvoltarea armonioasă a elevilor. Consilierile psihologice se desfășoară conform planului de activitate. Iar elevii vin la consiliere din propria dorință, ceea ce în anii trecuți se observa o reticență. Iar acest fapt este îmbucurător că elevii conștientizează nevoia de suport emoțional și importanța psihologului în școală. Totodată, prin activitățile desfășurate cu ei își dezvoltă abilitățile socioemoționale, își îmbunătățesc competențele de comunicare, de rezolvare a conflictelor și gestionarea stresului.

– Cum colaborați cu administrația școlii pentru a sprijini elevii, mai ales în ceea ce privește gestionarea comportamentului, dezvoltarea emoțională etc.? Există strategii comune sau planuri de intervenție dezvoltate împreună?

– Doar printr-o relație de cooperare și eficiență vom asigura succesul educațional și emoțional al elevilor. Cu echipa managerială se organizează periodic întâlniri pentru analiza situației elevilor. Se stabilesc măsuri de suport pentru elevii cu probleme de disciplină, dificultăți emoționale sau nevoi educaționale speciale. Există comunicare constantă între profesori, psiholog și administrație. Pen-

tru elevii cu comportament agresiv sau probleme emoționale se organizează consilieri individuale sau de grup, activități de prevenire și remediere, dezvoltare personală. Elevii cu risc de abandon școlar sunt monitorizați, frecvent contactați părinții și specialiștii din comunitate.

– Tinerii care termină o meserie acum sunt privilegiați, având mai multe șanse să se angajeze ușor în câmpul muncii. Din punct de vedere psihologic, cum îi pregătiți pe tineri pentru acest pas important din viața lor?

– Pregătirea psihologică este la fel de importantă ca și pregătirea profesională. De aceea elevii participă la diverse activități și învață cum să-și gestioneze emoțiile, să-și dezvolte încrederea și să se adapteze la cerințele locului de muncă. Inclusiv și prin activități de orientare și ghidare în carieră, consiliere educațională, discuții de orientare profesională, ateliere pentru dezvoltarea încrederii în sine, informarea despre drepturile la angajare, suporturi informative, vizite la întreprinderi, workshopuri, întâlniri cu angajatorii. Parteneriate, colaborări cu ANOFM, agenți economici, ONG-uri; asociații obștești. O colaborare fructuoasă avem cu Colegiul de Inginerie din Strășeni, unde absolvenții școlii își continuă studiile, cu Liceul seral nr. 2 din Chișinău, sec. Botanica, etc.

– Cum vă asigurați că rămâneți la curent cu cele mai recente cercetări și metode de lucru în domeniul psihologiei școlare? Ați participat recent la formări și cursuri care v-au influențat abordările?

– În prezent fac cursul de Programarea Neuro-lingvistică, un curs la care înveți cum să-ți schimbi tiparele mentale și să-ți dezvolți abilități noi. NLP – este o abordare de comunicare, dezvoltare personală și psihologie aplicată, care se concentrează pe modificarea comportamentului și gândirii prin intermediul limbajului și al percepțiilor. Pe parcursul anului 2024 am participat la mai multe formări pe teme precum: „Intervenții în cazuri de bullying”; cursul de formare pentru psihologi „Asistență psihologică în cazurile de violență”, (IFIS); Programul de suport emoțional a cadrelor didactice și manageriale „Susținerea copiilor cu stres cronic și traumatic să învețe” etc. Cred că un bun psiholog nu doar că ajută elevii să depășească obstacolele emoționale și sociale, ci îi învață să își descopere propriile resurse interioare pentru a deveni mai puternici și mai echilibrați. De aceea formarea profesională și dezvoltarea personală joacă un rol primordial în rolul meu de psiholog.

– Dna Viorica, Vă mulțumim pentru disponibilitatea de a ne împărtăși experiența dumneavoastră și pentru efortul constant de a contribui la dezvoltarea tinerilor!

A intervievat

Silvia TURCAN

Sergiu Tintiuc, un antrenor împătimit și promotor înfocat al judoului autohton

Protagonistul acestor rânduri nu doar participă cu succes la diferite competiții de anvergură, ci și organizează el însuși diverse turnee și concursuri de prestigiu, impulsivând și motivând astfel generații tinere de talente să îmbrățișeze un sport pe cât de popular și fermecător, pe atât de formator de caracter, cum este judo. Și în prezent antrenamentele ocupă un loc important în viața mecenatu-

lui Sergiu Tintiuc, fiind un stimulent puternic pentru menținerea vigurozității, stării de bine și a încrederii în sine. Frecventează în mod regulat, cu același entuziasm ca și pe timpuri, sala de forță, de mai multe ori pe săptămână ieșind să lupte pe tatami în compania unor colegi cu rezultate remarcabile pe plan internațional în judo.

nerilor și contribuției la promovarea imaginii raionului și a țării, lui Sergiu Tintiuc i s-a conferit încă în anul 2022, în baza Demersului Agenției Teritoriale Olimpice, titlul onorific „Cetățean de Onoare al raionului Ocnița”, în semn de recunoaștere a meritelor deosebite, talentului și dăruirii de sine manifestate pe plan național și internațional, pentru rezultate remarcabile

în sfera sportului de performanță. Este de menționat că activează cu randament sporit și în calitate de vicepreședinte al Agenției Teritoriale Olimpice și Sportive din Ocnița.

De asemenea, eroul acestor rânduri susține cu înfrigurare, multă dedicație și pasiune tinerii judocani, prin acțiuni de voluntariat și sponsorizare, dar și ca antrenor de judo la Școala Sportivă din Ocnița. Îi place exercițiul fizic în general, mai ales înotul, tenisul de masă, alergările. Iar cu echipa Tincomerț-

Grup devine campion al turneului de fotbal în cadrul Olympic Fest (alături de colegii Eugen Rusu și Victor Bivol). Vom specifica că datorită strădaniilor lui Sergiu Tintiuc la Ocnița și încă în câteva localități din raion au fost înființate mai multe secții de judo.

De spus că practică acest sport dinamic de mic copil, de când se antrena la Clocușna, mai întâi sub îndrumarea unei rude apropiate, Tudor Blîndu, apoi a lui Anatol Țapoc. Din clasa a VII-a se înscrie la Liceul Internat Republican cu Profil Sportiv din Chișinău (azi LRPS), unde era pregătit de maestrul Mihail Ciudin. Iar rezultatele nu au întârziat să apară: la vârsta de 16 ani, în 1997, devine campion al Republicii Moldova printre cadeți. Ulterior, în 2005, își adjudecă titlul de campion național și la seniori.

În ultimii ani participă cu un randament fenomenal la competiții rezervate veteranilor: în 2014 debutează la Campionatul European desfășurat la Praga (Cehia),

ca în 2016, de la înălțimea unei experiențe dobândite cu efort și perseverență, să devină medaliat cu bronz la Campionatul continental ce a avut loc la Poreč (Croația), unde a obținut trei victorii de senzație prin *ippon*, învingând judocani din Ungaria, Franța și Rusia, țări cu tradiții deosebit de rodnice în judo. Iar în 2021, la Lisabona (Portugalia), intră în posesia titlului de campion mondial în limitele categoriei de greutate de până la 100 de kilograme, surclasând sportivi puternici din Ucraina, Armenia și Germania.

Nu vom greși deloc spunând că tocmai datorită unor asemenea personalități cum este Sergiu Tintiuc – devotate sportului și valorilor general-umane – societatea noastră mai păstrează speranța de a evada din neputința ce o macină de decenii, îndreptându-se cu speranță și încredere spre un viitor ce ar fi în stare să ofere o șansă de împlinire noilor generații.

Julian BOGATU

„Căutăm să dezvoltăm sportul în raionul nostru, pentru ca acești copii să poată reprezenta cu demnitate Republica Moldova la competiții importante de peste hotare. Sunt mândru să văd atâția elevi la un nou turneu de judo în satul nostru. Asemenea întreceri educă la generația în creștere calități precum respectul, agerimea, perseverența, curajul, căci evoluția pe tatami presupune și cultivă inteligența, rezistența și neînfricarea”, a declarat vicepreședintele Federației de Judo, Sergiu Tintiuc, originar din satul Clocușna și unul din organizatorii turneului ce-i poartă numele.

Activitatea de promovare a sportului național desfășurată cu abnegație de Sergiu Tintiuc, un împătimit înfocat al probei de judo (este campion mondial printre veterani și multiplu campion național) are loc pe mai multe planuri, el fi-

ind și un om de afaceri de succes (fondator al Societății comerciale Tincomerț-Grup SRL, ce activează în domeniul construcțiilor și infrastructurii sportive).

Datorită eforturilor sale nemăsurate în vederea propagării unui mod de viață sănătos în rândul ti-

EDUCAȚIE DE CALITATE

Programul de formare a mentorilor, sesiunea a II-a: O săptămână de învățatură și autodescoperire

În săptămâna trecută, Institutul Național pentru Educație și Leadership a desfășurat a doua sesiune a Programului de formare a mentorilor, un eveniment care s-a dovedit a fi o oportunitate importantă de învățare și dezvoltare pentru profesori. Timp de o săptămână, participanții au fost implicați într-un proces intens de activități, discuții și reflecții care au avut ca scop nu doar formarea competențelor de mentorat, ci și înțelegerea profundă a unui concept esențial: Andragogia.

giei – știința care studiază învățarea adulților. Profesorii participanți au avut ocazia să înțeleagă, într-un mod practic, diferențele dintre modul în care învață adulții și tinerii. S-a subliniat faptul că adulții au experiențe anterioare valoroase care influențează modul în

care percep și aplică informațiile, învățând mult mai eficient atunci când sunt implicați activ în procesul de studiu. De asemenea, nevoia de autonomie și relevanță în procesul educațional a fost un alt subiect central al discuțiilor.

De-a lungul acestei săptămâni, participanții au avut parte de activități diverse, care le-au permis să aplice noile cunoștințe în situații reale de formare. De la sesiuni teoretice până la exerciții practice, fiecare moment a fost o provocare, dar și o oportunitate de autodescoperire. „Curând a apărut optimismul și răsplata”, așa cum povestesc participanții, iar la finalul săptămânii, mulți dintre aceștia

se simțeau mult mai pregătiți și încrezători în rolul lor de viitori mentori instituționali. Experiența a fost una revelatoare, procesul de formare fiind completat de sentimentul satisfacției că se face un pas important pe calea educației de calitate.

Un punct deosebit al acestei sesiuni a fost implicarea mentorilor, Nina Ciobanu și Corina Sargu, care au ghidat grupul cu răbdare și atitudine profesionistă. Lecțiile și îndrumările lor au fost esențiale pentru formarea unui cadru educativ, stimulând învățarea continuă și colaborarea între participanți. De asemenea, grupul 35 a fost un exemplu de coeziune și spirit de colaborare, acest lucru fiind esențial

în vederea asigurării succesului. Nu în ultimul rând, organizatorii și susținătorii acestui program merită un cuvânt de apreciere. INEL și ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun, au demonstrat încă o dată importanța educației de calitate și deschiderii unor noi oportunități de învățare pentru profesori.

Așa cum spunea Ion Luca Caragiale, „Știi că poți. Trebuie să poți!” – aceste cuvinte au fost un motto puternic pe parcursul întregii sesiuni, reamintind fiecărui participant că, prin angajament și încredere în propriile abilități, poți deveni un mentor eficient și generator de inspirație.

Cor. UPP

Unul dintre principalele puncte de interes ale acestei sesiuni a fost aprofundarea principiilor Andrago-

Inteligența artificială înlocuiește profesorii într-un liceu din Londra

Un proiect-pilot lansat la un liceu privat din Londra a stârnit un val de controverse în lumea educației. David Game College a introdus, pentru prima dată în Regatul Unit, un sistem de învățământ bazat exclusiv pe inteligența artificială (AI), înlocuind profesorii tradiționali cu o platformă digitală. Experimentul, destinat elevilor care se pregătesc pentru examenele GCSE, ridică numeroase semne de întrebare cu privire la eficiența și impactul social al unei astfel de metode.

Cum funcționează noul sistem?

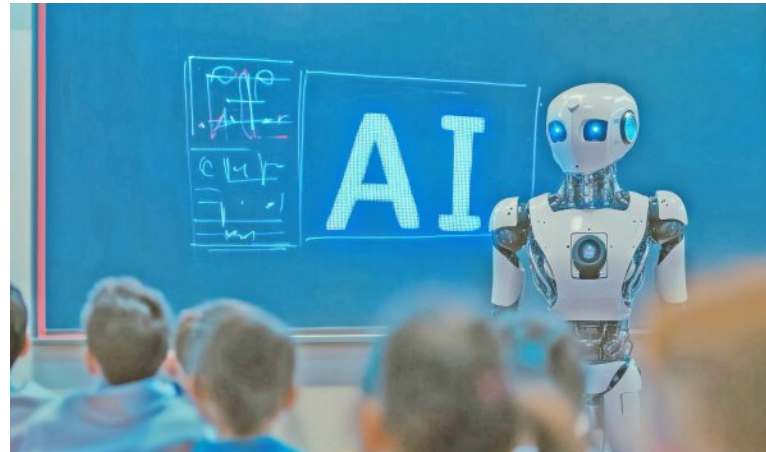
Platforma AI implementează un model de învățare personalizat, monitorizând progresul elevilor și oferind feedback detaliat asupra cunoștințelor acumulate. Elevii sunt ghidați de „antrenori pedagogici”, cadre didactice care, însă, nu pre-

dau conținuturile disciplinelor, ci doar sprijină utilizarea tehnologiei. Directorul adjunct al liceului, John Dalton, susține că AI poate evalua performanțele elevilor cu o precizie superioară unui profesor uman și contribuie la identificarea lacunelor educaționale. Totuși, acest model elimină interacțiunea directă cu profesorii, element esențial pentru formarea competențelor sociale.

Reacții contradictorii și implicații

Revoluția AI în educație a atras atenția specialiștilor. Rose Luckin, profesoară la University College London, consideră că inițiativa este „un caz unic”, dar ridică semne de întrebare asupra capacității AI de a preda eficient materii complexe precum matematica sau literatura. Mai mult, ea subliniază importanța interacțiunii sociale în procesul de învățare, lucru greu de replicat de un sistem digital.

Pe de altă parte, unii elevi, precum Massa Aldalate, în vârstă de 15 ani, s-au adaptat rapid la noua metodă, considerând-o „mai eficientă” pentru atingerea obiectivelor academice. Cu toate acestea, experții

atrag atenția asupra riscurilor unui astfel de model, inclusiv asupra inegalităților de acces la tehnologie, având în vedere că taxele anuale la

acest liceu depășesc 27 000 de lire sterline.

Viitorul educației: o schimbare ireversibilă?

Guvernul britanic, prin planul anunțat de premierul Keir Starmer, vizează poziționarea țării ca lider mondial în domeniul AI. Totuși, specialiștii subliniază necesitatea unei evaluări riguroase a impactului acestor tehnologii asupra procesului educațional. Subiectul a fost abordat și de publicația *edupedu.ro*, care a evidențiat complexitatea acestui experiment și implicațiile sale viitoare. Rămâne de văzut dacă astfel de inițiative vor remodela învățământul global sau dacă vor rămâne simple experimente izolate, cu beneficii incerte.

Dependența de ajutor afectează autonomia elevilor

Temele pentru acasă reprezintă un pilon important al învățării, ajutând la consolidarea cunoștințelor. Totuși, modul în care acestea sunt realizate poate influența semnificativ dezvoltarea elevilor. Specialiștii în educație atrag atenția asupra unui fenomen îngrijorător: părinții care își asumă rezolvarea temelor în locul copiilor riscă să creeze dependență și să le afecteze încrederea în propriile capacități. Un articol pe această temă a fost publicat și pe site-ul *adevarul.ro*, evidențiind riscurile unei implicări excesive a părinților și impactul acesteia asupra dezvoltării copiilor.

Problemele implicării excesive a părinților

Cristina Bălăucă, profesor și inspector școlar general adjunct la Inspectoratul Școlar Județean Botoșani, România, subliniază că una dintre cele mai mari greșeli este ca părinții să preia responsabilitatea temelor copiilor. „Elevul trebuie să învețe să-și îndeplinească singur sarcinile. Finalizarea unei teme fără intervenția

directă a unui adult contribuie la formarea disciplinei și responsabilității”, explică sursa citată.

Este firesc ca un copil să ceară sprijin atunci când întâmpină dificultăți, însă părinții ar trebui să ofere doar îndrumare, nu soluții. „Rolul nostru este să le oferim o direcție, să le stimulăm gândirea, nu să le dăm răspunsurile. Doar așa pot învăța să fie autonomi”, precizează inspectorul.

Efecte pe termen lung

Irina Siminiceanu, profesor la Colegiul Național „A. T. Laurian” din Botoșani, avertizează că această dependență de ajutor poate avea repercusiuni serioase: „Dacă un elev se obișnuiește să fie sprijinit constant, va avea dificultăți de luare a deciziilor pe cont propriu. La examene și concursuri, unde părinții nu pot interveni, lipsa acestui sprijin poate deveni un obstacol greu de depășit.”

Elevii recunosc și ei aceste efecte. Un licean mărturisește: „Cei care primesc mereu ajutor la teme ajung să ceară sprijin chiar și pentru lucruri simple. Lipsa de încredere în sine devine o problemă reală”. Un alt elev punctează impactul asupra motivației: „Dacă nu ești curios și nu încerci singur să rezolvi probleme, școala își pierde farmecul.”

Consecințe în viața de adult

Specialiștii avertizează că obiceiul de a primi constant ajutor parental poate influența și viața profesională. Adulții care în trecut nu au fost încurajați să ia decizii independente pot deveni nesiguri și dependenți de confirmări din partea colegilor sau superiorilor. Pentru a forma copii responsabili și încrezători, părinții ar trebui să ofere sprijin echilibrat, încurajând autonomia și gândirea critică. Astfel, copiii vor dobândi abilități esențiale pentru obținerea succesului în viață.

Lansarea Proiectului ProMoMo

„Schimbări climatice și utilizarea terenurilor în Moldova”
la Universitatea Pedagogică

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a găzduit pe 29 ianuarie curent seminarul de lansare a Proiectului bilateral ProMoMo „Schimbări climatice și utilizarea terenurilor în Moldova”. Acesta este un proiect internațional cu scopul de a aborda provocările schimbărilor climatice și impactul acestora asupra gestionării terenurilor în țara noastră, fiind susținut de Ministerul Federal pentru Educație și Cercetare din Germania (BMBF) și Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare din Republica Moldova.

Proiectul își propune dezvoltarea unor strategii sustenabile pentru utilizarea terenurilor și adaptarea la schimbările climatice, esențiale în contextul creșterii temperaturilor și al schimbărilor climatice globale. Pe parcursul seminarului, directorul de proiect din partea Universității Pedagogice, Vitalie Mamot, alături de profesorul Walter Leal și managerul de proiect Sven Kannenberg de la Hamburg University of Applied Sciences, au prezentat scopul și obiectivele principale ale inițiativei, precum și impactul pe care schimbările climatice îl au asupra terenurilor agricole și resurselor de apă din țară.

Participanții au analizat soluții inovative pentru adaptarea agriculturii din Republica Moldova la noile

condiții climatice. De asemenea, au fost prezentate exemple de bune practici din Germania și alte state europene care au implementat cu succes strategii de adaptare la schimbările climatice. La eveniment au participat reprezentanți ai următoarelor instituții: Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare, Universitatea Tehnică a Moldovei, Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Ecologie și Geografie, Serviciul Hidrometeorologic de Stat, Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, precum și Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice. Profesorii germani au apreciat dotările moderne ale Universității Pedagogice, remarcând infrastructura disponibilă pentru cercetare și activități educaționale. Proiectul ProMoMo vizează nu doar transferul de cunoștințe și expertiză internațională, ci și consolidarea unui cadru propice pentru dezvoltarea rețelei internaționale de experți în domeniul schimbărilor climatice. Pe termen lung, inițiativa va sprijini elaborarea de politici publice eficiente în domeniul gestionării terenurilor și resurselor de apă, aspecte esențiale pentru asigurarea unui viitor sustenabil în Republica Moldova.

Să ne aducem aminte mereu de Mihai Eminescu

„A iubi pe Eminescu, a-l respecta, a-l admira și a-l recomanda contemporanilor ca îndreptariu, aceasta cuprinde în sine și altă datorie, anume datoria de a gândi și de a scrie ca el. A gândi ca el, aceasta înseamnă a gândi potrivit cu tradiția, înseamnă a gândi potrivit cu cugetarea europeană, înseamnă a gândi potrivit cu misiunea deosebită pe care o are națiunea noastră și care nu se poate confunda cu misiunea altor națiuni pe care am putea să le imitam. A sărbători pe Eminescu, aceasta cuprinde datoria de a trăi o viață ca a lui: viața unui om care nu s-a vândut nimănui, care nu s-a folosit nici de munca, nici de sprijinul altuia, care s-a oferit jertfă întreagă pentru poporul său. Aceasta înseamnă acceptarea, fără un cuvânt de protestare, a muceniciei absolute.” (Nicolae Iorga)

În cadrul Decadei „Limba și literatura română” (14.01.25-25.01.25), în contextul Anului declarat „Mihai Eminescu”, în incinta IPILT „Orizont”, filiala Ciocana, au avut loc o suită întreagă de evenimente importante și interesante (diverse concursuri: de oratorie, al declamatorului, al desenei, în baza creației eminesciene, tableta de cultivare a limbii române, emisiuni radiofonice), la care au participat cu mult entuziasm elevii din clasele primare și gimnaziale.

În același context, joi, 23 ianuarie a.c., a fost organizată o întâlnire de suflet cu poeți și scriitori consacrați din Republica Moldova, la care au luat parte și cei din administrația liceului: **Mihai Cimpoi**, academician, eminescolog; **Dumitru Apetri**, profesor, doctor în filologie, eminescolog; **Nicolae Spătaru**, poet, prozator, publicist, director al Bibliotecii „Alba Iulia” din Chișinău; **Ionel Căpiță**, scriitor, poet și publicist; **Dumitru Mircea**, scriitor, ziarist, redactor-șef al revistei „Roua stelară”; **Ana Onică**, pedagog, scriitor, președinte al Cenaclului Literar-Artistic „Vocea Generațiilor”; **Valentina Ciobanu**, bibliotecar la IPILT „Orizont”, filiala Buiucani; **Halil Serzeci**, vicedirector; **Ismail Okan Gur**, director al IPILT „Orizont”, filiala Ciocana.

Ne-am bucurat împreună de o sărbătoare de suflet excepțională, evenimentul desfășurându-se în confortabilul cu un program amplu: Recital de poezii scrise de și despre Mihai Eminescu, cu genericul „Patria vieții e numai prezentul...”; Luări de cuvânt ale scriitorilor invitați; Întrebări și răspunsuri; Autografe.

O alocuțiune interesantă, deosebit de semnificativă pentru un public larg și elevat a rostit **M. Cimpoi**, în a cărui sferă de preocupări Eminescu și opera lui integrală s-au aflat de-a lungul întregii sale activități științifice. Domnia sa a accentuat că Academia României și a Republicii Moldova, de comun acord, au decis ca anul 2025 să fie declarat al lui Eminescu, cu prilejul împlinirii a 175 de ani de la nașterea genialului poet. De asemenea, savantul a menționat că ultima ediție (cea de-a XIII-a) a Congresului Mondial al Emnescologilor și-a început lucrările la Academia de Științe a Moldovei, pe 31 august 2024, și le-a continuat pe 1 septembrie la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, cu genericul „Eminescu și artele”. La acest forum reprezentativ, la care au participat iluștri emnescologi și cercetători consacrați din cele mai prestigioase instituții universitare și academice de pe ambele maluri ale Prutului, precum și din alte țări, Eminescu a fost citit cel mai des.

Mihai Cimpoi a mai subliniat: „Cărți ale lui Eminescu au apărut în 86 de limbi. Se zice că sunt traduse

chiar în mai multe limbi. Recent, în China a apărut un volum al celor mai cunoscuți poeți din lume, care include câte ceva și din poezia lui Eminescu. Se presupune că ultima traducere s-a făcut în limba tao.” La întrebarea pusă lui M. Cimpoi: „În care instituții universitare din lume se studiază cursul special „Mihai Eminescu?”, academicianul a specificat că în India (Delhi), Portugalia (Lisabona), Canada, Franța, SUA, Spania, Italia, Coreea de Sud și alte țări.

M. Cimpoi a evidențiat că emnescologii din Republica Moldova continuă să editeze caietele lui Eminescu. În viziunea lui, M. Eminescu trebuie, pe bună dreptate, să fie studiat mai profund în aulele școlare și în cele studentești. Spre regret, ciclul gimnazial, clasele V-VII, nu cuprinde suficiente materiale privind opera eminesciană.

Un mesaj însemnat, ce trebuie să fie luat în seamă, a transmis **Dumitru Apetri**, care a constatat că Eminescu este cunoscut mai mult ca poet și prozator, dar prea puțin sau aproape deloc ca publicist și ca gânditor. Profesorul a motivat de ce se întâmplă acest lucru: publicistica marelui scriitor s-a aflat întotdeauna sub 7 chei, deci a fost securizată. Argumentul forte, din punctul său de vedere, este că Eminescu a criticat vehement imperiile: Austro-Ungar, Otoman și Rus.

Dumitru Apetri a venit cu un șir de explicații concludente despre opera eminesciană de factură istorică, și anume: Mihai Eminescu a cunoscut un strălucit profesor universitar, Aron Densușianu, de la care a învățat adevărata știință istorică. De atunci s-a înfiripat în el dragostea față de rădăcini, față de istoria autentică a neamului. Momentele acestea l-au inspirat să scrie opere de natură istorică: Scrisoarea I, Scrisoarea III, Epigonii, Doina ș.a.

Ionel CĂPIȚĂ le-a captivat atenția elevilor prin faptul că a trăit împreună cu ei sentimente înălțătoare, având ocazia să meargă la Mormântul lui Mihai Eminescu, ce se află la București, la Cimitirul Șerban Vodă-Bellu. Aici și-a aplecat fruntea în fața mormântului, simțind fulgerător un moment de inspirație puternică, pentru a scrie o poezie patriotică. Apoi el a recitat câteva poezii, asociindu-le cu Unirea Principatelor Române de la 24 ianuarie 1859, și a accentuat ideea că Eminescu e simbolul identității naționale, cel care ne reprezintă cu adevărat în întreaga lume.

Ascultând mai multe alocuțiuni ale oaspeților noștri de onoare, care au venit cu plăcere la acest eveniment de anvergură, am aflat lucruri noi despre vasta creație și rodnica activitate a lui Eminescu în viața-i scurtă și extrem

Valentina CURECHI, profesoară de limba și literatură română, grad didactic superior, IPILT „Orizont”, filiala Ciocana

de zbuțuită. De exemplu, Nicolae Spătaru a subliniat că e o necesitate stringentă de a promova tot ce a scris Mihai Eminescu, ce s-a scris despre el mai înainte și ce a apărut mai recent, de a-l promova în interiorul românității, căci în afară el a fost tradus în peste 85 de limbi, după cum a remarcat M. Cimpoi.

„Noi avem ce învăța de la Eminescu: el este un model și în poezie, și în proză. Eminescu are o poezie foarte bogată. Atât în creația poetică, cât și în cea publicistică, îl distingem pe Eminescu ca pe un adevărat om și patriot al neamului său și al țării sale”, a reliefat N. Spătaru.

La acest eveniment de amploare, a luat parte activă și un număr im-

punător de elevi din clasele gimnaziale V-VII. Ei i-au impresionat pe cei prezenți în sală prin textele și fragmentele de proză recitate din opera eminesciană, prin stilul și felul lor de a simți, de a trăi profund, de a transmite chintesența celor reflectate, de a sensibiliza publicul, în sensul cel mai nobil al cuvântului.

O impresie plăcută au produs discursurile pe care elevii le-au redactat în baza unui citat al lui M. Eminescu: „Citește. Citind mereu, creierul tău va deveni un laborator neseccat de idei și imagini”. Este lăudabil faptul că învățaceii au fost ingenioși și au respectat un algoritm foarte bun, elaborat de profesorii de limba și literatură română de la acest liceu, de la care au pornit la alcătuirea microtextelor pe marginea citatului respectiv. Prin intermediul acestor comentarii, ei le-au transmis mesaje relevante colegilor și semenilor lor, menționând cât de important este să citești permanent, să te formezi la timp ca un cititor cult, să-ți dezvolti și să-ți îmbogățești vocabularul, memoria și intelectul. Vom prezenta câteva secvențe din unele comunicări:

Mirela MÎȚU, clasa a V-a „C”: „M-am întrebat nu o dată: Ce ar fi lumea noastră fără cărți, fără idei și imagini, care să ne inspire și să ne dezvoltă? Mihai Eminescu prin acest citat ne-a lăsat o afirmație valoroasă, ce ar trebui să ne ghideze pașii în devenirea noastră ca oameni, ca personalități. Astăzi, trebuie să reflectăm împreună asupra puterii lecturii și modului în care aceasta ne poate influența gândirea, intelectul, cum poate să ne

schimbe mentalitatea, să ne ajute în a ne transforma radical spre bine.

Aș vrea să spun, în primul rând, că lectura stimulează imaginația și creativitatea. De fiecare dată, când deschidem o carte, pătrundem cu ușurință într-o altă lume: fie că e vorba de povești fantastice, fie că vorbim de experiențe reale, lectura ne oferă șansa să vedem dincolo de limitele realității noastre. De exemplu, un roman poate să ne transporte pe alte continente, să ne transpună în alte epoci sau chiar în alte universuri, complet necunoscute de noi. Orice pagină este o ușă larg deschisă spre un alt Univers și alte orizonturi, iar noi devenim exploratorii acestora.

În al doilea rând, citind, învățăm să analizăm, să comparăm idei și să ne punem la timp întrebările ce ne frământă de cele mai multe ori. Cărțile ne învață să fim mai atenți la detalii și să fim mai bine pregătiți a înțelege lumea din jurul nostru. Fiecare idee sugerată de o carte citită contribuie la constituirea minții noastre într-un mod mai organizat și mai flexibil, capabil să facă față întotdeauna provocărilor vieții.

Așadar, lectura, în opinia mea, este cheia către un creier activ și un suflet împlinit. Lectura ne învață să visăm, să gândim și să acționăm prompt în diverse situații. Sunt de acord cu ceea ce spunea Eminescu că cititul transformă creierul într-un laborator

Sofia POSTOLACHE, elevă în clasa a VI-a „D”, scrie:

„Prin acest citat, Mihai Eminescu ne îndeamnă să citim și să acordăm lecturii timpul cuvenit. Cărțile conțin informații mult mai utile decât orice altă sursă. Citindu-le, imaginația noastră este pusă într-o mișcare continuă, iar vocabularul nostru devine mai productiv.

De asemenea, cu ajutorul cărților descoperim miracolul și înțelepciunea Universului, extinzându-se posibilitățile noastre de a obține succese în carieră, oriunde ne-am afla. Vom lua cunoștință de experiențele diferitelor persoane pe parcursul vieții lor, care ne scriu despre diferența dintre bunătate și răutate, explicându-ne cât de important e adevărul și ce poate fi impecabilă dăruiește răbdarea. Oamenii înțelepți ne acordă timpul lor, fără a cere nimic în schimb, ne scriu pentru a transmite din generație în generație ce au căpătat ei pe parcursul anilor și în ce constă menirea omului pe pământ. Și nouă ce ne rămâne? Doar să absorbim toată învățătura acestor genii literare, ce îl au pe Dumnezeu împlântat în suflet, căci pentru aceasta Domnul ne-a creat, pentru a deveni ucenici.

După părerea mea, totul ce reprezintă mai prețios pentru un om sunt cărțile. De aceea îndemnul meu este: Citiți și îmbogățiți-vă partea voastră cea bună, alimentându-vă sufletul și creierul cu acel tezaur spiritual ce l-au lăsat drept moștenire personalitățile celebre, care nu sunt altceva decât rădăcini adânci ale neamului românesc!”

În concluzie, remarcăm: într-o perioadă avansată a tehnologiilor informaționale moderne, când se pare că interesul membrilor societății față de lectura cărților scade, iar criza lecturii se adâncește în mod evident, se ivește o categorie de tineri, care își dau seama de valoarea incontestabilă a cărților, conștientizează cât de benefic influențează ele procesul educațional, ce avantaje are cel care citește, devenind, cu siguranță, un adult care gândește.

Oaspeții de onoare au ascultat cu plăcere ceea ce au prezentat elevii – credem că ei s-au inspirat reciproc. Despre aceasta denotă conținutul autografelor pe care le-au lăsat scriitorii în Cartea liceului nostru. De exemplu, M. Cimpoi scrie: „Aici, în acest liceu modern, cu liceeni și profesori minunați, m-am convins încă o dată că lumea contemporană trebuie să se axeze pe un dialog al valorilor, al culturilor – sub semnul Anului Eminescu, al lui Eminescu și al celebrului poet turc Yunus Emre, care reprezintă cea mai bună cale de evoluție a celor două popoare. Cu mulțumiri cordiale pentru sărbătoarea de suflet și atmosfera spirituală, pe care ați creat-o. Succese pe tărâmul nobil pe care l-ați îmbrățșat.”

Ana ONICĂ a venit cu o astfel de apreciere: „O zi luminată de steaua lui Mihai Eminescu elevilor minunați, care merg cu demnitate pe drumul cărții, căci cartea este felinarul care luminează drumul și viața. Creația lui Eminescu este lumina stelară care pune în valoare istoria, tradițiile și valorile culturale ale neamului românesc. Admirație profesorilor care promovează adevărul, iar adevărul este unica noțiune care nu-și va pierde valoarea niciodată.”

Firește, aceste impresii-afirmații constituie un motto indispensabil pentru buna instruire și educație a tinerei generații. Considerăm că asemenea evenimente, cu participarea multor personalități remarcabile din domeniul literaturii, îi încurajează pe elevi să se apropie mai profund de opera eminesciană, să pătrundă mai intens în labirinturile ei, să citească consecvent, absorbind cu nesaț conținuturile ei, atât de actuale și astăzi.

Mihai Eminescu și lecțiile istoriei

În virtutea multiplelor sale preocupări de creație, Mihai Eminescu a manifestat un interes vădit față de ideea de întregire a țării. Cu această ocazie, în presa periodică au fost inserate mai multe articole, studii, incursiuni polemice. Înstrăinarea provinciilor românești, dulcea Bucovina pe de o parte, răpită de imperiul Habsburgic, și anexarea Basarabiei în 1812, îl determină pe ziaristul de la Timpul să ia atitudine în niște discursuri critice cu un vădit caracter polemic. Iar problema Basarabiei îl preocupă în mod special, fiind amplasată în contextul unor dimensiuni istorice universale și, după cum sublinia criticul și istoricul literar Eugen Simion, autorul „aduce argumente istorice, geografice și morale, dă informații statistice și filosofice”.

Atașat cu trup și suflet față de „țara mea de glorie, țara mea de dor”, Eminescu exprimă ideea că Basarabia este „pământ din pământul românesc” și se înscrie, în mod firesc, așa cum precizează acad. Mihai Cimpoi, în „mitopoetica dacică”, avându-se în vedere o vatră strămoșască originară marcată de un spațiu sacru de valori, circumscrisă în aspectele sale fundamentale.

Incursiunile publicistice ale lui Eminescu despre Basarabia sunt bazate pe o reconstituire documentară, pe o vocabulă patetică cu pronunțate accente polemice, prefigurate în conexiune cu mesajul mai multor scrieri de inspirație patriotică.

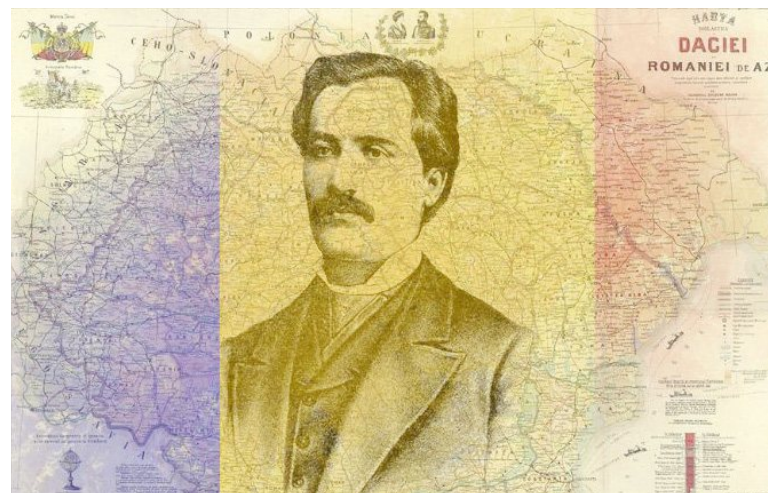
În viziunea lui Eminescu, iubirea de țară își găsește expresie „cu iubirea trecutului, patria vine de la cuvântul pater și numai oamenii care țin de instituțiile părinților lor, la petecul de pământ sfințit de sângele părinților pot fi patrioți”. Există o continuitate, o entitate etică și estetică între tărâmurile ontologice ale operelor sale poetice și articolele de publicistică. Prin aserțiunea „A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra ocupației rusești” întrevădem „plânsul multisecular” al românilor înstrăinați de țară, dorința de a reveni la matricea originară, la resorturile existențiale ale dacismului, idee exprimată în întreaga operă eminesciană.

„Asupra cui are să cadă / Durerea unui neam întreg...”, exclamă patetic Eminescu, ca să-și exteriorizeze acest gând poetic, în aceeași tonalitate, și în publicistică, pentru a oglindi adevărul impus de circumstanțele istorice. Cităm în continuare câteva incursiuni din unele articole de publicistică ale lui Eminescu: „Basarabia e vatră din vatra românească”, „e jumătatea curată a țării Moldovei”, este o „parte mare și frumoasă din vatra Moldovei”, „o bucată din patria noastră străveche”, e „zestrea împărțitului și nenorocitului nostru popor românesc”, care „nu are pentru noi nici un echivalent în lume și nu se poate compensa nici prin bani, nici prin drepturi nouă, nici prin procesiuni de teritoriu”.

În viziunea lui Eminescu, Basarabia este o parte integrată a țării românești, ea face parte din „spațiul geografic și cultural al poporului român” și, din această perspectivă, este exprimată ideea, sub raport istoric, politic și moral, dreptul românilor asupra Basarabiei este incontestabil, „...acel pământ nu l-am cucerit, n-am alungat pe nimenea de pe el”, dar constituie o parte integrantă din trupul țării, „parte din vatra strămoșilor noștri”, este pământul Mușatinilor și Basarabilor, pe care poetul îi evocă într-o

aură romantică în Scrisoarea III: „Rămâneți în umbră sfântă, Basarabi și voi Mușatini, / Descălători de țară, dătători de legi și datini, / Ce cu plugul și cu spada ați întins moșia noastră, / De la munte până la mare și la Dunărea albastră”.

În aceeași manieră, Eminescu se exprimă și în publicistică, unde confirmă dreptul istoric absolut legal asupra Basarabiei, „legile interne”, care nu pot fi schimbate prin nicio pretenție teritorială sau așa-zisa „convenție”, prin care Rusia „pretinde la bucata noastră de Basarabie”, „drept din dreptul nostru” și „pământ din pământul nostru”. Publicistul apelează la întreg arsenalul de procedee retorice și demonstrează că istoria Basarabiei este cu mult

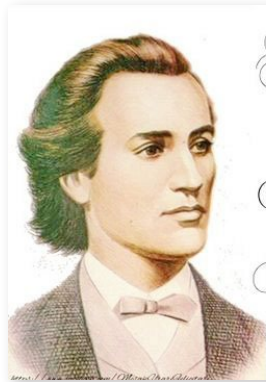

mai veche și începe într-o epocă în care imperiul țarist nu și-a extins stăpânirea până la Nistru. Or, „Basarabia întreagă a fost a noastră pe când Rusia nici nu se megieșa cu noi, precizează Eminescu, Basarabia întreagă ni se cuvine, căci e pământ drept al nostru și cucerit cu plugul, apărut cu arma a fost de la începutul veacului al patrusprezecelea și până în veacul al nouăsprezecelea”.

Eminescu relevă importanța Basarabiei din punct de vedere istoric, economic și strategic.

În această ordine de idei, merită atenție, în special, studiul Basarabia, intuit drept un memoriu al delegației României la Congresul de la Berlin din 1878. Problema Basarabiei este abordată în context european. „C(h)estiunea Basarabiei” este privită drept „o c(h)estiune de existență pentru poporul român”, fără Basarabia „istoria întreagă a României e primejduită”. La rândul ei, „c(h)estiunea română”, este o „c(h)estiune europeană”, generalizează Eminescu, și România ar putea obține ceva substanțial doar prin consimțământul Europei. În același timp, mai este și o problemă de onoare, o lecție de demnitate civică și patriotică pentru un popor, care se respectă și dorește să fie respectat de țările europene.

„Vorba nu era dacă nu avem să pierdem ori să nu pierdem Basarabia; vorba era să păstrăm demnita-

*Ce-ti doresc eu tie, dulce Romanie,
Țara mea de glorie, țara mea de dor?
Biatele nervoase, arma de tarie,
La trecutu-ti mare, mare viitor!
Ți-arba vinu-n cupe, spumege pocalul,
Daca fii-ti mandri aste le nutresc;
Caci ramane stanca, desi moare valul,
Dulce Romanie, asta ti-o doresc.
La multi ani România!*

tea să ne arătăm vrednici de încrederea popoarelor de la Apus, să nu o pierdem din vina noastră, să nu renunțăm de bună voie, să nu o vinдем, fiindcă după cum accentuează publicistul în altă parte „Dacă Rusia voiește să ia Basarabia cu orice preț, noi nu primim nici un preț. Primind un preț, am vinde-o și noi...”.

Argumentele aduse în continuare de către geniul eminescian condamnă expansionismul rusesc cu o „vehementă spumegătoare”, vorba lui George Călinescu, contestă dreptul Rusiei de a se numi „eliberatoare” a românilor, deoarece așa-zisa „mântuire” a popoarelor creștine de sub jugul turcesc a început prin anexarea unei treimi din

cole, publicistul atestă numele Basarabia în documente vechi din secolele XIII-XIV. „Lumea nu-i făcută la 1812 și Basarabia a fost a noastră din veacul al patrusprezecelea, ba poartă chiar numele celei mai vechi dinastii românești, a dinastiei Basarabilor...”, ca să constate în aceeași manieră, „Basarabia este numele medieval al țării Românești a Basarabilor”. În cele din urmă, autorul ajunge la începutul veacului al cincisprezecelea, sub Alexandru cel Bun, „unde sunt aduse dovezi” sigure și autentice că „Basarabia era a Moldovei”.

Eminescu era încredințat că adevărul istoric bazat pe diferite surse documentare, cronici și hrisoave, își găsește o justificare morală, iar „cetățile bine administrate și apărate ale Moldovei, unde se aflau autoritățile civile ale statului”, constituie o mărturie elocventă în acest sens, fiind construite pe timpul lui Alexandru cel Bun, dar cu timpul au ajuns pe mâini străine. „...Întâmplarea a vrut ca întreg cursul veacului, pârălabii Cetății Albe, a Chilei și a Hotinului să iscălească cu domni țării hrisoavele Sfântului coroanei moldovenești. Hotinul e însă tocmai în vârful cel mai spre nord al Basarabiei actuale rusești, Cetatea Albă se află la gurile Nistrului, Chilia la gurile Dunării, încât orice document din acea vreme rezumă în aceste trei nume cartă Basarabiei întregi și proprietatea Moldovei asupra-î”. Dreptatea poporului român și revenirea Basarabiei la matcă constituie o legitate istorică, precizează Eminescu, și precum „albia puțină a unui păru, deveni după secolii, fluviul Du-

nărea...”, iar „oricâte picături de silnicie ar fi căzut în izvorul limpede”, „...vremea a trebuit să mistuie și să le așeze și ca de un rând de vreme încoace, izvorul a trebuit să curgă din nou limpede ca și înainte”.

Articolele de publicistică ale lui M. Eminescu aprofundează problema Basarabiei cu toată capacitatea intelectuală a geniului său și o plasează într-un context social, filosofic, internațional, lăsând urmașilor un testament în vederea soluționării acesteia.

Este un testament politic și literar, cu pronunțate accente dramatice, marcat de iubirea de țară, triumful adevărului, cultul strămoșilor, cu o invocație patetică către timpurile viitoare. Or, așa cum relatează autorul la 1878: „Am răsfoit cărți, ne-am folosit de munca altora, am adunat dovezi și am arătat că poporul român nu a renunțat la drepturile sale asupra Basarabiei, și prin urmare, nici astăzi nu are dreptul de a renunța”.

Eminescu n-a renunțat nici la Basarabia, nici la celelalte provincii românești înstrăinate de țară. Prezicerea „rezolvarea definitivă a chestiunii va fi amănată”, și „oricare ar fi curentul care se mișcă contra civilizației, el trebuie să fie nimicit cu vremea. Dar acea vreme e adesea foarte departe”, este actuală și pentru zilele noastre. Din adâncuri de secole, asemenea unui Luceafăr așezat sub „soarele românismului” (Mânziliă, 1991), geniul eminescian își exteriorizează coordonatele fundamentale ale sentimentului patriotic printr-un discurs tulburător, dorind pentru țara sa, în același timp și pentru Basarabia: „La trecutu-ți mare, mare viitor!”

Tatiana BUTNARU,
doctor în filologie,
Institutul de Filologie Română
„B. P. Hasdeu” al USM

UE: Liceul din Șoldănești, eficientizat energetic

Datorită suportului financiar oferit cu generozitate de Uniunea Europeană, Liceul Teoretic „Alexei Mateevici” din Șoldănești, cu cei 574 de elevi, a devenit mai eficient din punct de vedere energetic. Lucrările au inclus renovarea acoperișului și izolația pereților exteriori, schimbarea geamurilor, reabilitarea sistemului interior de încălzire, instalarea a 15 panouri fotovoltaice pentru producerea energiei electrice, asigurarea cu apă caldă menajeră, renovarea blocurilor sanitare interioare, dotarea cu tehnică performantă a bucătăriei, amenajarea teritoriului prin montarea pavajului și executarea scârilor exterioare, precum și construirea căii de acces pentru persoanele cu nevoi speciale. De asemenea, s-au efectuat lucrări ce țin de ventilare și electricitate.

„Am eficientizat energetic patru licee: la Ungheni, Strășeni, Holercani și Șoldănești. Școlile și liceele sunt locurile unde copiii noștri învață, se află o mare parte din timpul lor și își creează viitorul. O școală bună trebuie în primul rând să asigure condiții bune de învățământ. Or, la Șoldănești avem școala pe care ar fi ideal s-o avem în fiecare localitate din Moldova”, este de părere Ion Pinzari, directorul Agenției de Dezvoltare Regională Centru.

La rândul său, Rodica Grosu, directoarea Liceului, a specificat că „Beneficiarii ai acestui proiect minunat sunt elevii din 10 sate ale raionului Șoldănești și două localități din raionul Rezina. Ne bucură enorm faptul că tot mai mulți părinți decid să înscrie copiii la instituția noastră. Acest proiect a contribuit la desemnarea de către Ministerul Educației și Cercetării a liceului drept Școală-model – una dintre cele 35 din țară”.

Valoarea totală a lucrărilor de eficientizare energetică a fost de circa 2,94 milioane de euro, dintre care 2,88 milioane au fost oferiți de Uniunea Europeană (inclusiv de Guvernului Germaniei) cu titlu nerambursabil, aproximativ 62 800 constituind contribuția locală. De notat că proiectul a fost implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ Moldova).

RECOMANDARE DE LECTURĂ

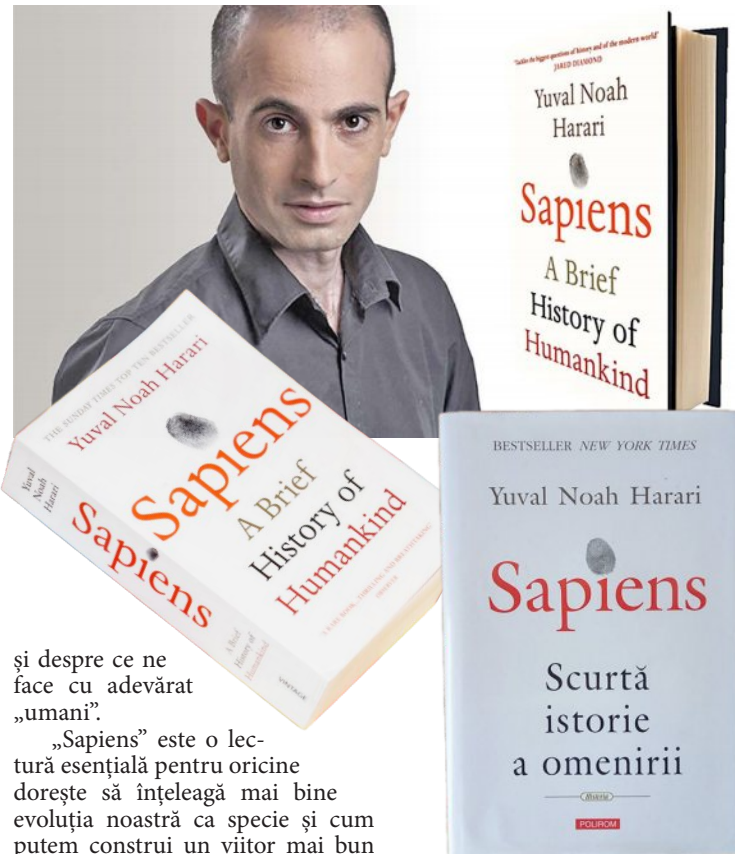
O călătorie fascinantă prin istoria și cultura lumii „Sapiens” de Yuval Noah Harari

Într-o eră în care informațiile se acumulează într-un ritm alert, uneori este greu să găsești o lectură care să te captiveze, să te facă să reflectezi și, în același timp, să-ți lărgescă orizonturile. „Sapiens: Scurtă istorie a omenirii” de Yuval Noah Harari reușește să adune toate aceste elemente într-un singur volum fascinant.

Cartea explorează evoluția speciei umane, de la apariția primelor forme de Homo sapiens, acum aproximativ 200 000 de ani, până la impactul revoluțiilor agricole și industriale, și ajunge până în prezentul digital. Harari abordează teme complexe, precum rolul limbajului, dezvoltarea economiilor, relațiile sociale și impactul pe care tehnologia îl are asupra societății.

Ce face „Sapiens”, cu adevărat special este modul în care autorul reinterpretează evenimentele istorice și le pune în contextul lumii moderne. Citind această lucrare, nu vei învăța doar despre trecut, ci vei înțelege mai bine prezentul și provocările viitorului. Harari aduce o perspectivă unică asupra ideii de „progres” și ne provoacă să reflectăm asupra modului în care ne raportăm la istoria umanității.

În stilul său accesibil și captivant, Harari reușește să transforme subiecte de istorie și știință într-o poveste palpitantă, plină de revelații. Fiecare capitol te atrage mai mult și te face să-ți pui întrebări fundamentale despre natura umană

și despre ce ne face cu adevărat „umani”.

„Sapiens” este o lectură esențială pentru oricine dorește să înțeleagă mai bine evoluția noastră ca specie și cum putem construi un viitor mai bun în fața provocărilor globale. Cartea nu doar că oferă informații valoroase, dar te invită și la o autoanaliză profundă.

Prin claritatea argumentelor sale și stilul narativ captivant, Harari nu se limitează doar la a oferi o viziune istorică, ci și la a dezvălui legăturile subtile dintre evoluția umană și marile schimbări ale lumii contemporane. De la dezvoltarea agriculturii la revoluțiile tehnologice, „Sapiens” ne învață să privim cu

alți ochi marile transformări care au modelat societatea modernă.

Într-un moment în care problemele legate de viitorul umanității sunt din ce în ce mai presante, această carte ne provoacă să conștientizăm legătura noastră cu trecutul și să ne asumăm responsabilitatea pentru ce vom lăsa în urma noastră. O lectură care nu doar informează, ci și formează perspectivele unei întregi generații.

Satul European: A fost renovată Casa de cultură din Ruseștii Noi, Ialoveni

Grăție Programului „Satul European”, ediția I, a fost modernizată Casa de cultură din Ruseștii Noi, Ialoveni, satul fiind locuit de aproximativ 5 400 de persoane, dintre care peste 800 de copii. Costul lucrărilor s-a ridicat la peste 2,5 milioane de lei, incluzând schimbarea acoperișului și a pardoselii, reconstrucția fațadei, scării, scenei din sala de festivități și construirea unui bloc sanitar nou.

la nivel național și internațional, cum ar fi „Festivalul Diasporei” și „Festivalul Cireșelor și Vărzărilor”. Renovarea căminului cultural urmează să contribuie la creșterea atractivității localității, fiind extinse serviciile culturale destinate tuturor vârstelor și necesităților, pentru a oferi iubitorilor artelor și frumosului cercuri de dans, șah, teatru popular și ansambluri vocale. Per total, în aceste activități sunt antrenați în jur de 150 de copii și 100 de adulți.

În plus, au fost procurate 60 de seturi de vestimentație tradițională pentru copii și adulți, un set de instrumente muzicale, draperii noi și echipamente tehnice moderne. Întru acest scop, Executivul a alocat aproximativ 2,42 milioane de lei prin Fondul Național de Dezvoltare Regională și Locală, iar APL a contribuit în acest sens cu suma de 165 000 de lei.

Reabilitarea Casei de Cultură are un impact semnificativ asupra comunității, aducând plus valoare dezvoltării turismului și promovării valorilor locale. Aici se desfășoară diverse manifestări

Până în prezent, în R. Moldova au fost implementate 932 de proiecte de dezvoltare locală prin Programele Naționale „Satul European”, ediția I, „Satul European Expres”, „Extinderea grupelor de creșă publice” și „Construcția/reconstrucția/reabilitarea blocurilor sanitare în instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal”. De beneficiile acestor inițiative au parte circa 1,5 milioane de persoane.

Reporter. UPP

Legislativul a găzduit Expoziția „Educația NU doare”

Expoziție cu genericul „Educația NU doare” a fost găzduită săptămâna trecută de Parlament, în cadrul acesteia fiind prezentate istorii motivaționale ale unor personalități din țara noastră despre rolul și importanța cadrelor didactice pentru formarea elevilor prin prisma experiențelor proprii ale protagoniștilor. De asemenea, s-a pus accentul pe impactul pozitiv al profesorilor asupra elevilor și studenților, referindu-se la necesitatea existenței în mediul școlar a unei educații prietenoase și fără violență.

Iată doar câteva personalități celebre care și-au împărtășit în cadrul evenimentului educațional amintirile din anii de școală: Dumitru Rusnac, profesor; Viorica Tătaru, jurnalistă;

Vasile Coroi, Avocat al Poporului pentru drepturile copilului; Andriano Marian, dirijor; Adriana Vasilcov, regizoare; Lilia Ojovan (Lilu), jurnalistă; Dragoș Musteață, antreprenor;

Aliona Triboni, actriță; Igor Hincu, antreprenor; Serghei Tarnovski, canoist, dublu medaliat olimpic.

În plus, vizitatorii Legislativului au avut posibilitatea să acceseze prin scanarea unui cod QR secvențe video ce conțin istorii ale persoanelor menționate. În clipuri, ele au vorbit despre recomandări de menținere a unui mediu educațional favorabil în instituțiile de învățământ, relatând și despre unele cazuri semnificative din propria experiență. Prezentarea celor 10 istorii a avut scopul de a sublinia importanța indiscutabilă pe care o au cadrele didactice în viața fiecărui copil, motivându-i să fie mai empatici cu elevii, ca școlile să devină medii prietenoase, incluzive și sigure.

Daniela Simboteanu, președintele Centrului Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC), a menționat că „Expoziția este un apel la acțiune pentru toți cei

care o vizitează, o invitație de a contribui la transformarea școlilor în medii sigure și prietenoase pentru toți copiii. Ne așteptăm ca Parlamentul Republicii Moldova să contribuie, prin legislație, la crearea unui sistem educațional care nu doar oferă cunoștințe și abilități academice, ci și sprijină dezvoltarea emoțională și socială a fiecărui copil, respectându-i drepturile și asigurând un mediu bazat pe siguranță și respect reciproc.” Expoziția „Educația NU doare” face

parte dintr-o campanie națională de sensibilizare, desfășurată de Centru (CNPAC) în parteneriat cu Întitul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR Moldova). Conceptul campaniei a fost elaborat de 50 de elevi din R. Moldova, în cadrul Școlii de Vară SAFETEEN 2024, fiind organizată în contextul Zilei internaționale a nonviolentei în școli, marcate anual pe 30 ianuarie.

Cor. UPP

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et. 2
E-mail: universs2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com
Tipar: ÎSFEF „Tipografia Centrală”. Tiraj: 469 ex. Comanda nr. 1498.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE ▶ Oxana Parașciuc
REDACTOR PRINCIPAL ▶ Iulian Bogatu
REPORTER ▶ Silvia Țurcan
CORECTOR ▶ Elvira Țăganaș-Pântea
MACHETATOR ▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741
„Moldpresa Grup” SRL
Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>